

MOGUĆNOSTI PRIMJENE IGARA KAO DIDAKTIČKO-METODIČKIH STRATEGIJA U PREDŠKOLSKOM RELIGIJSKOM ODGOJU DJECE

Dina SIJAMHODŽIĆ-NADAREVIĆ, Mahira ŠEKO

UDK 159.922.7:371.382

28:37.034

DOI: <http://dx.doi.org/10.26340/muallim.v20i77.1703>

SAŽETAK: U radu se tematizira mogućnost primjene igara kao didaktičko-metodičkih strategija adekvatnih i u religijskom odgoju na predškolskom uzrastu djece. Fokus je stavljen na analizi mogućnosti primjene stvaralačkih igara poput igre uloga i dramskih igara, igre riječima, konstruktivnih igara te igara s pravilima – pokretne igre, didaktičke i društvene igre. Kroz teorijsku obradu sadržaja i primjere pokazuje se kako igre mogu imati svoju primjenu i u islamskom odgoju djece predškolskog uzrasta upravo kroz formiranje moralnih osobina i karaktera kod djece, a korištenje odgovarajućeg edukativnog materijala će potaknuti djecu na razmišljanje o vjeri i pomoći im da steknu nova znanja. Svaka od ponuđenih igara može poslužiti kao podloga za poučavanje djece univerzalnim i usko religijskim vrijednostima.

Ključne riječi: igre, didaktičko-metodičke strategije, predškolski odgoj, religijski odgoj, djeca

Uvod

Primjena igara kao kreativnih didaktičko-metodičkih strategija u obradi odgojno-obrazovnog sadržaja je izuzetno bitna u otkrivanju stvaralačkih dispozicija, formiranju moralnih osobina i učenju vrijednosti kod djece predškolskog uzrasta. S obzirom na to da svako dijete, dolaskom na ovaj svijet, donosi sa sobom i stvaralačke dispozicije, potrebno je stvoriti dobro okruženje u kojem će se te dispozicije adekvatnim didaktičko-metodičkim pristupom i odgovarajućim materijalom otkrivati, poticati i usmjeravati kako bi se dalje razvijale. Dijete do polaska u školu, posjeduje ogroman kapacitet koji mu

omogućava da izuzetno brzo uči, jer se neuroni u tom periodu najbrže razvijaju, ali i zato što se dijete nalazi u fazi aktivnog istraživanja svijeta oko sebe. Igra predstavlja temelj svakoj vrsti učenja u predškolskoj dobi. Kroz igru se reflektira kako djeca počinju shvatati i procesirati svoj svijet. Ona otkriva njihovu kreativnost i maštu, te razvija brojne vještine poput čitanja, razmišljanja i rješavanja problema.

1. Stvaralačke igre i mogućnost primjene u predškolskom religijskom odgoju

Igra je najprirodniji i najvažniji vid aktivnosti djeteta predškolskog

uzrasta kojom dijete zadovoljava svoje potrebe. Ona predstavlja sredstvo za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ciljeva. Dijete kroz igru uči, razvija svoje stvaralačke i estetske sposobnosti i intelektualne vještine, upoznaje svoje okruženje, predmete, znakove, mirise, uči da surađuje sa drugima. Značaj igre u odgojno-obrazovnom smislu ogleda se u tome što je to aktivnost koja privlači dječiju pažnju svojim sadržajem, te ih motivira da aktivno učestvuju. Igra pruža mogućnost da dijete razvije sljedeće sposobnosti i vještine:

- a) *Motoričke vještine* koje podrazumijevaju jačanje koordinacije pokreta, finu i grubu motoriku,

- a stiču se motoričkim aktivnostima kao što su puzanje, trčanje, skakanje, penjanje, provlačenje, bacanje, udaranje lopte i dr.
- b) *Emocionalne vještine* koje se stiču osjećajem zadovoljstva koju igra pruža, povezivanjem sa drugim osobama i primjerenim izražavanjem osjećanja igranjem različitih uloga.
- c) *Kognitivne vještine* koje uključuju razvoj kritičkog mišljenja, povezivanje uzroka i posljedice, zaključivanje, poticanje mašte i kreativnosti, te rješavanje problema.¹

U razgovoru djeteta sa drugom djecom i odraslima, korištenjem riječi za omiljene igračke i aktivnosti, pjevanjem, recitiranjem, brojalicama, razvijaju se govorne vještine i utječe se na jezičko izražavanje. Kroz otkrivanje, građenje, zaključivanje, rješavanje problema i ostvarivanje ciljeva, djeca razvijaju samopouzdanje. Igra pomaže i u razvoju mašte i kreativnosti, pamćenja i produžavanja koncentracije.² Socijalne vještine djeteta razvija tako što uči kako da prati smjer igre, poštuje pravila, čeka svoj red, saraduje i dijeli, razvija odnose sa roditeljima, braćom, sestrama, prijateljima, što dovodi do uspješne socijalne interakcije i razvijanja prijateljstva. Na taj način se formiraju i moralne osobine kod predškolske djece, jer igra zahtijeva da se dijete aktivno i stvaralački upozna i ovladava pravilima i normama ponašanja, te se osposobljava za društveni život i osjećaj pripadanja zajednici.³

Stvaralačke igre imaju svoju primjenu i u islamskom odgoju upravo kroz formiranje moralnih osobina i karaktera kod djece kroz korištenje odgovarajućeg edukativnog materijala. Svaka od ponuđenih igara može

Slika 1. Bajram je blagdan darivanja djece

poslužiti kao podloga za poučavanje djece islamskom moralu i bontonu, počevši od igre uloga-dramske igre, igrokaza, igre riječima, konstruktivne igre-igra s materijalom.

1.1. Igre uloga – dramske igre

Dramske aktivnosti pomažu razvijanju imaginacije i stvaralaštva, utječu na jačanje samokontrole putem posmatranja i podražavanja govora, gestova, glasova, izraza lica, držanja tijela, načina hodanja, postupaka i ponašanja ljudi. Kroz igre uloga djeca bolje razumiju socijalne odnose, saosjećaju sa likovima, uče nenasilnu komunikaciju i korisne interakcije.

Dramske igre su namijenjene za djecu mlađeg predškolskog uzrasta kada djeca preuzimaju riječi nekih likova iz priče za djecu, slikovnice i oponašaju te likove, kroz govor i pokrete. Djeca se užive u te uloge izražavajući svoja osjećanja i pokazujući glumačke vještine.⁴

Uz to, dramska kreativnost se razvija kroz dramske igre koje su veoma zastupljene kod djece, najčešće putem monologa i dijaloga. Na taj način obogaćuju svoj rječnik, bolje se izražavaju, razvijaju memoriju, nauče da prepričavaju priče, razvijaju samopouzdanje pred drugim osobama, a istovremeno im se pruža mogućnost sticanja saznanja o svojoj vjeri i tradiciji. U ovim igrama djeca preuzimaju riječi ličnosti iz teksta bajke ili priče, te ih oponašaju u govoru i radnjama. Da bi se izvele ove igre, potreban je odgovarajući materijal (maske, kostimi, razni predmeti iz priče potrebni za izvođenje igre) pri čijem izrađivanju učestvuju i sama djeca.⁵

Među dramskim aktivnostima za predškolce izdvajaju se sljedeće: igre zamišljene radnje (hranjenje bebe), oponašanje ljudi, životinja, situacija, dramatizacija (prerada različitih priča i događaja u dramske forme, prikazivanje radnje grupnim i individualnim igranjem uloga, kreiranje

¹ "Utjecaj igre na razvoj djeteta", preuzeto sa: <https://djecjivrticmedenjakk.hr/2016/02/26,08.05.2018>.

² Marko Stevanović, *Predškolska pedagogija 2*, R&S, Tuzla, 2001., str.263-312.; Lidija Pehar, *Predškolska pedagogija*, Radni materijal, Filozofski fakultet u Sarajevu, Sarajevo, 2005., str. 10-14., dostupno na: <https://www.scribd.com/doc/.../dr-sc-Lidija-Pehar-Predškolska-pedagogija-radni-mat>, 15.04.2018.

³ *Program odgojno-obrazovnog rada u islamski predškolskim ustanovama*, urednici: Mehmedalija Hadžić i Nermina Jašarević, El-Kalem, Sarajevo, 1996., str. 14.

⁴ Lidija Pehar, *Predškolska pedagogija*, Radni materijal, Filozofski fakultet u Sarajevu,

Sarajevo, 2005., dostupno na: <https://www.scribd.com/doc/.../dr-sc-Lidija-Pehar-Predškolska-pedagogija-radni-mat>, 15.04.2018.

⁵ N. Suzić, *Uvod u predškolsku pedagogiju i metodiku*, str. 85., dostupno na: http://www.academia.edu/4691056/Uvod_u_pred%C5%A1kolsku_pedagogiju, 28.04.2018.

Slika 2. Djeca uče da se brinu o prirodi koja je Božija blagodat

Slika 3. Oblaci od papira za igrokaz Dan planete Zemlje

jednostavnih formi lutkarskog pozorišta i pozorišta sjenki, izrada maski, kostima, scenskih rekvizita i sl.⁶

Uz pomoć roditelja ili odgajatelja, djeca mogu da odglume neki događaj iz priča ili videosadržaja. Postoji mnoštvo materijala za poticanje i primjenu igre u radu sa predškolskom djecom, počevši od pisane literature, video materijala, TV emisija, internet stranica. Za islamski odgoj djece i razvijanje kreativnosti brojni materijali se mogu iskoristiti u obradi islamskih tema, te na zanimljiv i

zabavan način, praktičnim primjerima pokazati kako se živi islamskim načinom života. Mogu se iskoristiti priče sa edukativnim islamskim sadržajima, u kojima djeca uče osnove islamskog bontona i propise. Tako npr. priča pod nazivom "Bajramske cipele",⁷ može se pripremiti za dramsku aktivnost predškolske djece. U priči se govori o dječijoj radosti blagdanskih darivanja i suosjećanju prema djeci/prijateljima koji žive u oskudici.

Dramska igra koja u svom sadržaju obuhvata većinu navedenih aktivnosti

jeste *igrokaz* koji se često koristi u radu sa djecom na predškolskom uzrastu. Podloga za ovu igru mogu biti različite priče, pjesme, tekstovi iz književnosti za djecu, a ponekad se sastavlja poseban tekst namijenjen za ovu vrstu dječije predstave. Najčešće se koriste lutke koje mogu biti napravljene od različitog materijala, ali se mogu iskoristiti igračke ukoliko se igrokaz provodi u krugu porodice ili prijatelja. Igrokazi govore o prijateljstvu, odgovornosti, druženju, ljubavi, lijepom ponašanju, a mogu govoriti i o nekom događaju iz priče koju su djeca slušala. Mogu se primijeniti kod upoznavanja djece sa islamskim bontonom kao što je npr. islamski pozdrav, običaji za vrijeme vjerskih praznika, ali se može iskoristiti i za upoznavanje djece sa prirodom i značajem očuvanja prirodnih ljepota, godišnjim dobima, zdravom ishranom itd. Poznato je da djeca kroz igru najbolje uče i usvajaju navike lijepog ponašanja, pa igrokaz ima i odgojnu funkciju, posebno na predškolskom uzrastu.

Među zanimljivim i edukativnim temama koje se mogu predstaviti kroz igrokaz je i *Dan planete Zemlje*, jer je ova tema bliska dječijem svijetu i kroz nju nauče korisne stvari o čuvanju prirode koju nam je Bog podario, potiče ih na radne navike i razvija svijest o čistoći okoline u kojoj djeca žive.

*Dan planete Zemlje – Igrokaz (uređen tekst iz knjige Čarobne riječi)*⁸

Braco oblak: Oče! Čuo sam da danas svoj dan proslavlja, naša lijepa planeta plava.

Otac oblak: O, da! Ali nije ona samo plave boje, pogledaj je sa svih strana malo bolje.

Braco oblak: Sada kad je gledam, možda je zelenila više, ali mi se čini kao da jedva diše.

Otac oblak: Puno ljudi danas za nju ne mari, pa po njoj bacaju razne otpadne stvari.

⁶ Ibid., str. 85.

⁷ Islam & Zabava za djecu, preuzeto sa: <https://bs-ba.facebook.com/islamizabavazadjecu/>, 10.02.2018.

⁸ Uređen tekst prema: Josipa Franjić Radulović, *Čarobne riječi*, Priručnik za odgojitelje i učitelje, Naklada BoM-boN, Zagreb., dostupno na: www.nakladabombon.hr/proizvodi-vise/bombon-knjizara/...i.../carobne-rije-ci-20, 02.06.2018.

Seka oblak: I ja vidim da šumske stazice nisu više čiste, a i lijepe rijeke sve su manje bistre.

Otac oblak: O, maleni moji, sigurno nije dobar znak kada je oko nas tako zagušljiv zrak.

Seka oblak: A zašto ljudi ne čuvaju svoju planetu i jedini dom, a tako je prekrasan u svakom čošku svom. Bog je stvorio Zemlju planetu i podario prirodu čitavom svijetu.

Otac oblak: Ljudi jure i žure, svakodnevno pognutih glava i ne vide da oko njih postoji prirodna ljepota prava.

Braco oblak: Oni bi trebali sav otpad pažljivo sortirati, i sve što se može reciklirati.

Seka oblak: I mogli bi umjesto proizvodnje smeća, saditi više zelenih sadnica, drveća i cvijeća.

Braco oblak: Kad bi ljudi znali, kako je to dobro djelo, zasaditi bilje kroz polje cijelo.

Otac oblak: Nadajmo se da će biti ubuduće tako, jer biti dobar s prirodom, zapravo je lahko.

Braco oblak: Baš tako, za planetu treba brinuti svaki dan, a ne samo za njen rođendan.

Seka oblak: Prirodu moramo dobro paziti i vrijedno raditi, pa će nas za to i Bog nagraditi.

Otac oblak: Tako je djeco, zasaditi biljku i voćku koju, shvatite kao dužnost svoju. Uvijek u svemu imajte mjere, jer Poslanik kaže – *Čistoća je dio vjere.*

Braco oblak: Zato od srca želimo da Zemlja planeta bude radost čitavog svijeta.

1.2. Igre riječima

Govorne ili jezičke se igre dijele na: fonološke (igre glasovima), leksičke (igre riječima), sintaksičke (igre rečenicama) i semantičke (igre znakovima). Ove igre se koriste za postizanje ciljeva i zadataka u razvoju govora kod djece, odnosno pomažu u poticanju i razvijanju govornih vještina u radu sa predškolskom djecom. Igre riječima predstavljaju dio dramskih

Slika 4. Čarobna teglica za prezentiranje tematike iz vjerskog odgoja

igara i prisutne su kod djece od ranog uzrasta. One omogućavaju djeci upoznavanje i ovladavanje jezičkim izrazom i proširivanje vokabulara, a u kasnijem periodu, vode u svijet poezije i umjetnosti na maternjem jeziku.⁹

Najčešće igre ove vrste za predškolce su *slovo na slovo* i *riječ na riječ*, a one pomažu da djeca prvo nauče slova, a kasnije da slažu riječi i rečenice. Cilj igara je razvijanje sposobnosti izdvajanja glasova kao najmanjih jedinica riječi koji se kasnije obilježavaju slovima. Na ovaj način, djeci se omogućava da savladaju sva slova abecede, što utječe na predčitalačke i predpisačke sposobnosti. Djeca ranog uzrasta se podučavaju da prepoznaju štampana slova i od njih se ne traži da ih pišu, već da zapamte kako izgledaju. U nastojanju da se pomogne djeci mogu se napraviti slova od kolaž papira, kartona, plastelina, kockica ili čačkalica što ovu igru učenja čini zabavnom i zanimljivom.¹⁰ Na isti način, djeca mogu da savladaju i arapska slova i da ih povezuju u riječi, a uporedo da uče njihovo značenje na arapskom.

Zanimljiv i zabavan način igre riječima je *čarobna teglica pametnica*, u koju se stave papirići raznih boja sa pitanjima i zadacima za djecu.¹¹ Pomoću ove igre djeci se mogu prezentirati riječi i tematika iz islamskog odgoja, postavljanjem pitanja i zadataka iz ove oblasti, npr., Navedi namaz koji počinje slovom

napisanim na papiriću –S/P/I/A /J; Navedi šta se prvo pere kod uzimanja abdesta, počinje sa slovom R; Kako su se zvali roditelji Poslanika Muhammeda a.s., imena počinju sa slovom A; Kaži kako se zove padanje ničice u namazu, slovo S.; Kaži suprotno značenje od riječi dobar, iskren, pravedan, sreća. Navedi nadimak Božijeg Poslanika, a.s., slovo E; Izgovori islamski pozdrav; Prouči rabbi jessir sa bismillom i prevedi; Navedi naziv kur'anske sure, njen prijevod je pčela, prvo slovo je N.

U igre riječima ubrajaju se i brojalice, brzalice, zagonetke i poslovice. Rješavanje zagonetki je veoma zanimljivo djeci, pa ih treba koristiti za poticanje mašte i razmišljanja kod djece koja će na taj način učiti nove stvari i lakše ih zapamtiti.

Za primjer navodimo izreku H. Basrija: “Znanje je bolje od nasljedstva; odgoj je najčistiji obraz; lijepo ponašanje najbolji je drug...”¹²

1.3. Konstruktivne igre – Igre s pedagoški neoblikovanim materijalom

Shodno pedagoškom gledištu, djeci najvrjednije igračke ili materijale predstavljaju one koje ona sama izrađuju. Komenski je, primjerice, isticao da je “bolje praviti igračke i davati ih djeci, nego da se igraju gotovim koje se brzo pokvare”.¹³ Stvaralačke igre

⁹ Jasmina Rugovac, “Dječije Govorno stvaralaštvo”, preuzeto sa: www.academia.edu/9136631/Djecije_govorno_stvaralastvo_, 16.05. 2018.

¹⁰ Ivana Avramović, “Kroz igru do slova

na predškolskom uzrastu”, preuzeto sa: Roditelji.me, 01.016.2018.

¹¹ “Igre riječima iz čarobne teglice pametnice”, preuzeto sa: <https://www.mamaklik.com/.../igre-rijecima-iz->

carobne-teglice-pa., 05.06.2018.

¹² Hasan El-Basri, *Čujem šum, prijatelja ne vidim*, Islamska zajednica, Zagreb, 1989., str.24.

¹³ M. Stevanović, *Predškolska pedagogija*, Druga knjiga, R&S, Tuzla, 2001., str. 281.

Slika 5. Modeliranje plastelinom voća koje se spominje u Kur'anu

Slika 6. Džamije od kartona i papira

se razlikuju od ostalih igara po tome što je djetetu važno da uspije nešto napraviti. Zato djeca u konstruktivnim igrama nastoje pokazati šta znaju: crtanje, izrada predmeta od papira, kartona, gline, plastelina i sličnih materijala. Konstruktivne igre su prisutne već od treće godine života djeteta. Za igru i stvaralaštvo djece mogu poslužiti pedagoški neoblikovani materijali, među koje se ubrajaju razne vrste kartonske ambalaže, boce, tetrapak, novinski papir, čaše od jogurta, mlijeka, kutije od jaja, čajeva, kekisa, tegle itd. Prednosti igre s pedagoški neoblikovanim materijalima jeste što podstiče dijete na usvajanje novih znanja (upoznavanje novih materijala i njihovih karakteristika), usvajanje novih vještina (korištenje makaza, kista i dr.), razvijanje pojedinih sposobnosti (fina i gruba motorika, zapažanje, kreativno rješavanje problema), maštu i kreativnost. Koristeći takve materijale obavlja se reciklaža i djeca uče kako da iskoriste materijal koji imaju pri ruci, a da pri tome čuvaju svoju okolinu.

Igra s materijalom se može realizirati kod kuće, u prirodnom ambijentu, vrtiću i sl. gdje se mogu formirati kreativne radionice u kojima djeca samostalno prave različite vrste predmeta i time pokazuju svoje vještine i umijeća. Tako npr. djeca mogu

da prave male vjerske objekte od plastelina ili drugog materijala, kutije za svoje stvari i sl., i takvi predmeti mogu biti tema razgovora kroz koji će djeca saznati korisne podatke o islamskim građevinama. Mogu se praviti različiti oblici i predmeti od namirnica u kući, od tijesta, voća, povrća, zatim od stvari iz prirodnog okruženja, bašče, parka itd. Kroz sve te igre uvijek je moguće pronaći način, da ponuđeni sadržaji budu prožeti islamskim elementima, kako bi djeca, kroz igru, naučila korisne stvari i usvojila islamske vrijednosti. Tako npr. djeci se može ponuditi da od plastelina naprave vrste voća koje se spominje u Kur'anu, nar, hurme, banane, grožđe, smokve i masline.

Među konstruktivnim igrama koje su zanimljive i korisne djeci predškolskog uzrasta navode se sljedeće:

Kako se pravi tijesto, vještina pravljenja tijesta i raznih vrsta kolača za djecu predstavlja zanimljivu igru u kojoj mogu da pokažu svoje vještine. Oni se kroz ovu aktivnost igraju, ali i pomažu u kućnim poslovima, stiču radne navike i osjećaju se korisnim i zadovoljnim jer su nešto napravili svojim rukama. Taj njihov trud treba nagraditi i pružiti im priliku da često, kroz igru pokažu svoje sposobnosti i kreativan rad.

Stavi stvari na svoje mjesto, zabavna igra u kojoj se dijete usmjeri na posmatranje predmeta u kući, npr. gdje šta stoji, šta pripada kuhinji, a šta dnevnom boravku. Zatim dijete izađe iz sobe, a 10-15 predmeta se ostavi na sto, pa se od njega traži da te stvari vrati na svoje mjesto.

Pričamo priču, igra pokazivanja nepoznate slike djetetu koju treba da posmatra oko pola minute. Slika se pokrije, a dijete treba ispričati sa što više detalja šta je vidjelo na slici. Na taj se način razvija memorija kod djece koja je značajna za pamćenje detalja nekog predmeta, prostorije, osobe ili događaja. Može poslužiti slika nekog objekta (džamija, šadrvan), osobe (u narodnoj nošnji ili jednostavno pristojno obučene) ili nekog bilja, cvijeća itd. Na taj način djeca kroz opisivanje zapamte lijepe stvari i nauče njihovu primjenu i koriste u svakodnevnom životu.

2. Igre s pravilima i mogućnost primjene u predškolskom religijskom odgoju

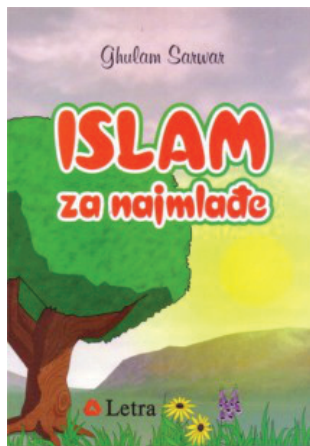
U igrama s pravilima djeca nemaju veliku slobodu u izboru sadržaja igre koju osmišljavaju odrasli, već slijede unaprijed određen redoslijed, pravila i tok igre što ih uči odgovornosti i

poštivanju pravila, druženju, saradnji i razvijanju mnoštva kompetencija koje će im pomoći u kasnijem periodu odrastanja i ispunjavanja mnogobrojnih obaveza i zadataka. Međutim, da bi se djeca zainteresirala za određenu igru i osjećala radost zbog učešća neophodno je da igra bude zanimljiva i da ih potakne na aktivnost kroz koju će uživati, ali i naučiti korisne stvari. Značajnu ulogu u postavljanju i primjeni igara s pravilima ima odgajatelj koji, nije samo učesnik, već voditelj i organizator, koji mora voditi računa o karakteristikama igre i uzrastu djece. Ukoliko odgajatelj sa djecom uspješno ponovi igru nekoliko puta, djeca tada mogu samostalno da provode igru i da postavljaju ciljeve prema kojima usmjeravaju tok i aktivnosti igre. Igre s pravilima imaju značajnu odgojnu funkciju i to u svim odgojnim područjima, pa tako i u religijskom odgojnom području.

2.1. Pokretne igre

Pokretne igre su veoma značajne za tjelesni odgoj djece predškolskog uzrasta, jer se radi o pokretima i radnjama koje su neophodne za zdrav fizički razvoj djece. U pokretne igre ubrajamo hodanje, trčanje, bacanje, dodavanje i hvatanje, skakanje itd. Kod ovih vrsta igara vodi se računa o uzrastu i fizičkim mogućnostima djece, zatim o mjestu gdje će se odigrati i vremenskom periodu. Pokretne igre su često praćene riječima ili pjesmom, sadrže određeni zadatak, a za cilj obično imaju razvijanje određene tjelesne sposobnosti. Ove igre zadovoljavaju dječiju potrebu za kretanjem, izražavanjem i snalaženjem u prostoru.¹⁴

Tradicionalne igre poput *Igre škole* razvijaju fine kretanje kod djece: mijenjanje pravca u pokretu, zaustavljanje i kretanje bez padanja, saginjanje bez sjedenja. Osim tjelesne aktivnosti, navedena igra i *Igra s jajima u kašiki* potiču druženje i razvijanje prijateljstva među djecom, stvaraju

Slika 7. U priči "Bog sve zna" otac testira djecu kroz igru skrivanja

pozitivnu atmosferu koja vodi ka osjećaju radosti i zadovoljstva.¹⁵ Postoji mnoštvo pokretnih igara koje djeca vole, posebno na predškolskom uzrastu i svaka od njih pozitivno djeluje na tjelesni, ali i socijalni razvoj djece. Među poznatim igrama mogu se izdvojiti sljedeće:

Igra skrivača, kroz koju djeca moraju pokazati snalažljivost kretanja u određenom prostoru, osmisliti dobro mjesto za skrivanje i trčanje. Onaj koji traži, mora otkriti tajne svojih suigrača, odnosno mjesta na kojima bi se mogli sakriti. Za ovu igru skrivanja može poslužiti priča "Allah sve zna" iz knjige *Islam za najmlađe* u kojoj je čovjek po imenu Hasan imao tri sina i svima je dao po jedan slatkiš da ga pojedu, ali da ih niko ne vidi. Dva dječaka su pojela slatkiše misleći da ih niko ne vidi na mjestima gdje su se sakrili, a treći je rekao ocu kako nikako nije mogao naći mjesto skriveno od ostalih, jer on zna da Bog sve vidi i da je svugdje prisutan. Na ovaj način djeca uče važnu lekciju da, bez obzira gdje se skrivaju, postoji Neko od Koga se nikako ne mogu sakriti i bilo šta loše ako urade, to će se otkriti.

Igra semafora, u kojoj jedno dijete predstavlja semafor, te stane ispred ostale djece okrenuto leđima. Kada kaže *zeleno*, djeca se polahko pomiču prema njemu i pokušavaju ga dotaći, a kada kaže *crveno*, okrene se prema

Slika 8. Djevojčica žmiri i broji u igri skrivača

djeci koja se moraju zaustaviti i ostati nepomično. Ko se pomakne na crveno, vraća se na početak, a pobjednik je ono dijete koje prvo stigne do semafora. Kroz ovu igru, djeca uče pravila ponašanja u saobraćaju i time se navikavaju na odgovorno ponašanje u svom okruženju. Na primjeru ove igre, djecu na predškolskom uzrastu je postepeno moguće uvoditi u teme odgovornog ponašanja u islamu, poput npr. radnji i ponašanja koja su dozvoljena, zabranjena, preporučena, pokušena i sl.

Muzičke stolice predstavljaju igru u kojoj se koriste stolice za svako dijete, složene u red sa razmakom između, ili u krug na način da su sjedala okrenuta prema van. Umjesto stolice, mogu se koristiti obruči ili jastuci. Dok muzika svira, djeca se kreću oko stolica, a kad prestane, svako dijete potraži stolicu i sjedne. Nakon nekoliko krugova, skloni se jedna stolica, a kada muzika stane, dijete koje ostane bez stolice ispada iz igre. Igra se nastavlja sve dok ne ostane samo jedno dijete koje je pobjednik igre.¹⁶ Kao muzička podloga može poslužiti neka lijepa ilahija, npr. ramazan.

2.2. Didaktičke igre

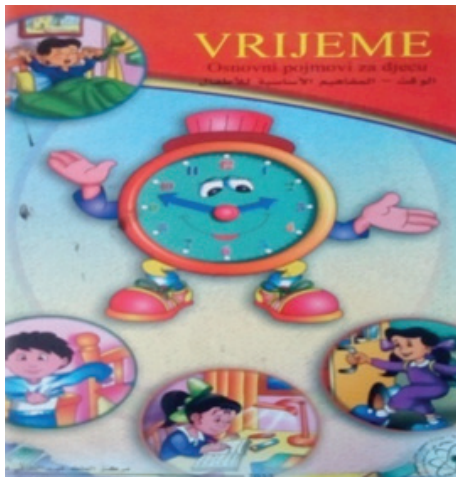
Didaktičke igre osmišljavaju odgajatelji koji postavljaju sadržaj, tok i pravila igre. Od djece se zahtijeva veća

¹⁴ M. Stevanović, *Predškolska pedagogija*, Druga knjiga, R&S, Tuzla, 2001., str.302; "Zašto je važno da se vaše dijete igra", preuzeto sa: www.vrtickockica.com/

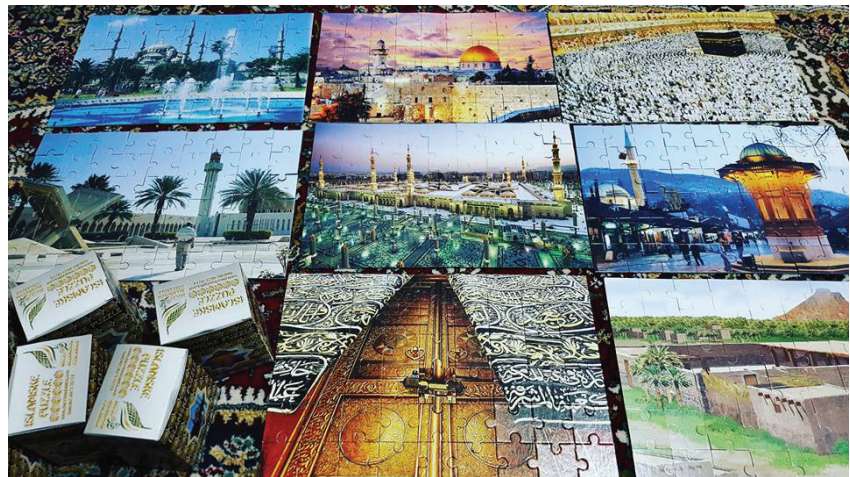
obrazovanje/saznajte-zasto-je-vazno-da-se-vase...igra/98, 12.04.2018.

¹⁵ Doroti Einon, *Rano učenje*, Zmaj: Atlantis, Novi Sad, 2003., str. 36.

¹⁶ "Igra je osnovni oblik aktivnosti", preuzeto sa: www.sandrinkutak.com/p/igra-je-osnovni-oblik-aktivnosti.ht, 04.05.2018.

Slika 9. Didaktička igra *Moj dan kroz slikovnicu* o dnevnom rasporedu aktivnosti u islamu

Slika 10. Kroz puzzle sa islamskim sadržajem djeca se educiraju o islamskim vrijednostima

pažnja, sposobnost samosavladavanja i aktiviranje intelekta kako bi dijete zapamtilo sadržaj i pravila igre, te ih uspjele ponoviti. Pomoću didaktičkih igara proširuje se i obogaćuje znanje, rješavaju se zadaci iz svakodnevnog života djeteta, uči se o bićima i pojavama iz okruženja. Mogu se koristiti različite vrste materijala, predmeti od papira, plastike, igračke. Među zanimljivim didaktičkim igrama za predškolce izdvajaju se sljedeće:

Lanac primjera, predstavlja igru kroz koju djeca mogu da uče abecedu, brojeve, nazive gradova, država i sl. Roditelj ili odgajatelj stane ispred djeteta i baci mu loptu. Radi praktičnosti, bolje je odabrati veću prostoriću ili igrati na ulici, bašči ili igralištu. Svaki put, /bacanjem lopte, postavi se jedan zadatak, npr. 2 + 3. Kad dijete vraća loptu, tada odgovara. Ova igra se može igrati i sa grupom djece koja stoje ili sjede u krugu, bacaju jedni drugima loptu i svako mora da kaže neku riječ, u zavisnosti od teme igre.¹⁷ Npr. prvi koji drži loptu izgovara prvu riječ neke pjesme, recitacije ili teksta (islamski ili imanski šarti, poslanici, moralne osobine i dr.), a onaj kome se baci lopta, mora postaviti niz, riječ koja slijedi.

Didaktička igra *Moj dan* ima za cilj podučiti djecu da objašnjavaju

traženi pojam ili situaciju, te da iskažu svoje mišljenje ili stav. Potrebno je nekoliko kartica, slika ili figura koje prikazuju različite trenutke, npr. buđenje, pospremanje kreveta, pranje zuba, doručak, oblačenje, odlazak u školu, itd. Može se od djeteta tražiti da nastavi niz ili ispravi grešku ako je ima, a važno je da dijete objasni svaki svoj postupak.¹⁸ Kroz navedenu igru *Moj dan*, djeca mogu da uče o vrijednosti vremena koje treba iskoristiti na najbolji način, tako što će napraviti raspored za svakodnevne aktivnosti. Potrebno im je skrenuti pažnju na vrijednost vremena u islamu o čemu govore mnogi kur'anski ajeti i Poslanikove, a.s., predaje:

*Tako mi vremena*¹⁹; *Tako mi zore i deset noći*²⁰

“Iskoristi petero prije petero: mladost prije starosti, zdravlje prije bolesti, bogatstvo prije siromaštva, slobodno vrijeme prije zauzetosti i život prije smrti.”²¹

Slikovnica *Vrijeme* sadrži osnovne pojmove o vremenu, praktične primjere planiranja aktivnosti tokom dana, od buđenja i učenja dove, pranje zuba, abdest i sabah namaz, doručak, odlazak u školu, odmor, vrijeme za igru, podne namaz, ručak, kućne obaveze, ikindija namaz, domaća

zadaca, akšam namaz, večera, jaci-ja namaz i spavanje. Kroz mnoštvo ilustracija i kratkih rečenica, izreke i savjete, djeca se potiču da cijene vrijeme, npr. *Vrijeme je život, zato pazi na svoje vrijeme, pazić ćeš tako na svoj život; Uspješan čovjek nema slobodnog (neiskorištenog) vremena. On zna kako da iskoristi svaku sekundu.*

Razne vrste *puzzli* – slagalica također se mogu iskoristiti kao didaktička sredstva za učenje novih stvari i razvijanje pažnje i koncentracije. Posebno su korisne puzzle u kojima djeca uče o islamskim temama, npr. puzzle o islamskim građevinama i svetim mjestima, Mekki, Medini, Kudsu.

Kroz igre s pravilima moguće je razvijati predmatematičku pismenost, tj. pripremiti djecu za školsku matematiku. U takvim formama igre, djeca uporedo razvijaju i jezičke vještine zbog matematičkih zadataka tekstualnog tipa. Ove igre mogu biti veoma zanimljive i zabavne djeci na predškolskom uzrastu.²²

Slijedenje višestrukih uputa. Ova vještina se može vježbati u igrama s pravilima, pričanju priča po nizu slika, opisivanju neke radnje, korak po korak (npr. kako pečemo palačinke, jaja, pravimo kokice i dr.). Korisna je u rješavanju matematičkih zadataka gdje je izuzetno važno znati

¹⁷ “Edukativne igre za predškolce”, preuzeto sa: bo.ladyv.ru – Dom i porodica – Majčinstvo, 29.04.2018.

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Kur'an, Al-'Asr, 1.

²⁰ Kur'an, Al-Fağr, 1-2.

²¹ Hakim, navedeno prema: E. G. Abdulfettah, *Poslanik kao učitelj i njegovi*

metodi u podučavanju, str. 195.

²² Predmatematičke vještine, preuzeto sa: www.vrtic-remetinec.zagreb.hr/UserDocsImages/Logop/matematika_web.pdf, 02.05.2018.

Slika 11. Memori kartice o poslanicima i objavama

Slike 12. i 13. Memorijske kartice o poslanicima i islamskim obilježjima

tačan red i korake da bi rezultat bio tačan. Ova vještina se može koristiti kod podučavanja djece islamskim šartima ili uzimanju abdesta gdje se djeci ukazuje na važnost redosljeda određenih propisa ili radnji.

Orijentacija i organizacija u prostoru. Riječ je o sposobnosti uočavanja položaja predmeta u prostoru, likova, brojeva i slova u odnosu na druge likove, brojeve, slova. Uči se mnoštvo prijedloga: u, na, pored, ispred, iza, ispod, iznad, između, blizu, daleko, gore, dolje itd. Od djece se traži da imenuju, opisuju, da određeni predmet stave na pravo mjesto, pogađaju gdje se predmet nalazi u odnosu na druge predmete itd. Kada djeca uče da obavljaju namaz potrebno im je objasniti i približiti određene pokrete i položaj tijela kako bi bolje razumjeli i primijenili u praksi ovaj islamski propis. Na ovaj način djeca uče koja je desna i lijeva strana, a pri tome im se ukazuje na značaj desne strane u islamu, počevši od jedenja desnom rukom i spavanja na desnoj strani.

Upoređivanje, dijete uči čega ima više ili manje, razumije riječi veliki/mali, veći/manji, dugo /kratko itd. Dijete usvaja rječnik navedenih pojmova, pa na taj način razumije postavljeni zadatak. Ova aktivnost je omiljena kod djece, ne samo u ranom uzrastu već i kasnije, pa se često raspravlja o tome ko je viši, stariji, prvi, brži i sl. U početku se upoređuju dva predmeta, a kasnije po tri ili više. Korištenjem superlativa u pozitivnom ili

negativnom kontekstu u određenim situacijama djeci se ukazuje na značaj određene osobe, predmeta ili postupka. Allah, dž.š., za Poslanika, a.s., kaže: *Jer ti si, zaista, najljepše čudi.*²³; *“Darežljivost i iskrenost najbolja su svojstva.”*²⁴; *“Odgajao me je moj Gospodar i najbolji mi odgoj dao.”*²⁵

Svrstavanje i razvrstavanje. Kada dijete vidi mnoštvo predmeta ono ih počinje prepoznavati po njihovim obilježjima. Svrstavaju se predmeti s jednakim obilježjima pri čemu se unaprijed odredi neko zajedničko svojstvo prema kojem se predmeti grupiraju, npr. po boji, obliku, veličini. Zatim se razvrstavaju se predmeti s različitim obilježjima, po izgledu, funkciji i dr., pa opet stavljaju zajedno prema onome što im je zajedničko. Za ovu vještinu mogu se napraviti jednostavne memori kartice sa slikama i riječima pomoću kojih djeca nauče šta je vezano za određenog poslanika.

Sparivanje i pridruživanje, sparuju se dva istovrsna predmeta (olovka s olovkom, gumica s gumicom), a pridružuju pripadajući predmeti (igla i konac, kašika i viljuška). Traže se parovi, a zatim pripadajući predmeti, pa na taj način dijete uči brojanje kao pridruživanje. Na ovaj način djeca mogu da zapamte imanske šarte, spajajući tekst na arapskom i bosanskom.

Nizanjem i održavanjem redosljed, dijete se priprema za usvajanje koncepta rednih brojeva. Slažu se predmeti po veličini, težini, namjeni, boji itd. Na ovaj način se uči kojim

redosljedom se klanjaju namazi, rekati i uče sure, a mogu se naučiti i imena mjeseci po hidžretskom kalendaru. Pomoću ove tehnike se mogu rješavati jednostavni verbalni matematički zadaci, npr. Zehra je klanjala četiri rekata podnevnog namaza, koliko je još rekata ostalo da klanja?

Poželjno je i korisno poticati djecu da ponekad sami osmisle zadatak, na koji odgovaraju roditelji, braća, sestre ili druga djeca sa kojima se igraju. Djeca na taj način uče nove stvari i zadovoljavaju potrebu za iskazivanjem svojih osjećanja, te razvijaju sposobnosti i kompetencije za školsko učenje.

2.3. Društvene igre

Društvene igre, kroz primjenu pravila potiču zajedničko druženje, razvijaju takmičarski duh i potrebu za kontrolom emocija, ljutnje, tuge i dr. U igrama se koriste razni rekviziti kao što su tabla, kartice, kockice, figurice, papir i olovka. Poznate su društvene igre poput *Čovječje, ne lju-ti se, Uno, Memori, Mica*²⁶. Ove igre zahtijevaju određenu vrstu strategije, djeca mogu da učestvuju ravnopravno sa više drugih igrača, a uz to treba da se potrude u praćenju igre i budu na *visini zadatka* kad na njih dođe red. Malo stariji uzrast uživa u pogađanju zagonetnog predmeta ili životinje, jednostavnim kvizovima, dominama ili monopolu.

Memorijske kartice se često koriste za djecu na predškolskom uzrastu, a mogu sadržavati razne teme korisne

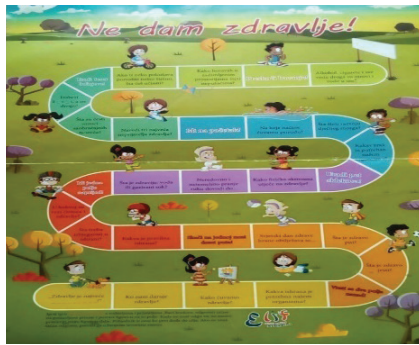
²³ Kur'an, Al-Qalam, 4.

²⁴ H. el-Basri, *Čujem šum, prijatelja ne vidim*, str. 23.

²⁵ Abdullah ibn Mes'ud, navedeno prema: Š. Kurdić, *Pedagogija Muhameda a.s.*, str. 82.

²⁶ “Koje društvene igre predškolci najviše

vole”, preuzeto sa: www.najboljamamanasvetu.com/.../koje-društvene-igre-predskolc, 15.05.2018.

Slika 14. Društvena igra
Ne dam zdravlje

za edukaciju na ovom uzrastu. Tako npr. djeca mogu da uče o Božijim poslanicima i događajima koji su povezani sa njihovim misijama, da se upoznaju sa islamskim obilježjima, poput Kabe, Kur'ana itd.

Društvene igre za predškolce pomažu da djeca uče nove stvari i razvijaju različite vještine. Kod dileme, koja igra odgovara djeci, može se igrati različitih igara i na taj način otkriti u čemu najviše uživaju. Sve društvene igre bude znatiželju i potrebu za učenjem što djeci ne pada teško jer se zabavljaju. Odgovori na pitanja, trajanje igre i broj igrača utječu na izbor, ali nisu presudni. Mlađa djeca uglavnom više vole dinamične igre koje traju kraće i u tom periodu drže njihovu pažnju, dok starija mogu igrati duže, ali nisu za to raspoložena uvijek, zato je bolje krenuti od kraćih igara koje se mogu ponavljati. U društvenim igrama učestvuje minimalno dva igrača, ali ako ima više djece, a broj mjesta je ograničen, prave se grupe ili se organizuju dva tima, kako bi svima bilo zanimljivo. Kroz svaku igru se razvija sportski duh i jača timski rad. Primjeri društvenih igara za predškolsku djecu²⁷:

Zagonetni predmet ili životinja, igra u kojoj igrač zamisli predmet ili životinju, pa to zapiše ili nacrti na papirić koji presavije da ostali ne vide. Potom mu saigrači postavljaju pitanja tipa *da li* i svako pita, sve dok

su odgovori potvrdni. Kada igrač dobije negativan odgovor dolazi red na sljedećeg i tako dok neko ne pogodi. Nakon provjere, onaj ko je pogodio zamišlja novi predmet ili životinju. Pomoću ove igre djeca mogu da nauče zanimljive osobine neke životinje ili predmeta, a posebno je važno da kroz razmišljanje i postavljanje pitanja dolaze do tačnog odgovora. Mogu se pogađati životinje koje se spominju u Kur'anu kako bi djeca naučila što više sadržaja iz kur'anskih ajeta, npr. slon, pčela, kamila, pauk, krava, mrav itd.

Slovo, na slovo, igra ide u krug, a svaki igrač kaže po jednu riječ, na zadato slovo. Ko ne može da se sjeti ili ponovi neku od prethodnih riječi ispada.²⁸

Varijanta igre *Čovječe ne ljuti se*, edukativna i zabavna društvena igra *Ne srđi se*, u kojoj je cilj naučiti savladati srdžbu, ljutnju, kroz preporuke iz sunneta Božijeg Poslanika, a.s.

Djeca vole ovu igru sa kockom i figurama, jer je uzbudljiva i svako može da pobijedi, ali je pored sreće, potrebna i vještina upravljanja figurama. Iako je poruka igre da se ne treba ljutiti kada se gubi, djeca u mlađem uzrastu, najčešće iskazuju ljutnju, pa čak i zaplaču zbog poraza. Kroz ovu igru, može se pokazati djeci kako da prihvate neuspjeh i da čestitaju pobjedniku, jer će se tokom njihovog odrastanja dešavati slične situacije. Moraju shvatiti da niko nije savršen, i da je potreban trud i rad kada se nešto želi postići, ali uspjeh neće uvijek zavisiti od njih.

Zanimljiva je i društvena igra *Ne dam zdravlje*, kroz koju djeca uče o zdravom životu i stvarima koje su štetne za ljudski organizam, a istovremeno uče koliko se u islamu posvećuje pažnja ovoj Božijoj blagodati dato ljudima. Djeca odgovaraju na pitanja: koje je piće najzdravije (voda), kakva je hrana potrebna ljudskom organizmu

(prirodna, raznovrsna), šta šteti dječijem mozgu (igranje igrica i previše gledanje TV), kako se čuva priroda (ne bacati smeće svugdje, ne zagađivati rijeke i šume, saditi biljke), a osim teoretskog dijela, djeca imaju zadatak da rade sklekove, skaču na jednoj nozi, rade čučnjeve, tako da imaju i tjelesne vježbe koje su korisne za zdravlje.

Osim gore opisanih igara, moguće su aplikacije i drugih edukativnih igara uz pažljivo osmišljen sadržaj u religijskom odgoju djece predškolskog uzrasta.

Zaključak

Vodeći se religijskim principom u odgajanju djece da djecu treba odgajati za vrijeme u kojem će živjeti, u odgojnom procesu je poželjno koristiti i savremene didaktičko-metodičke strategije, poput različitih oblika igara, značajnih za otkrivanje stvaralačkih dispozicija kod djece na predškolskom uzrastu, a koje se mogu primijeniti u odgovarajućoj formi za promicanje islamskih vrijednosti. Najprimjerenije strategije za predškolski uzrast su razne vrste igrovnih aktivnosti, kroz koje djeca uče zanimljive i korisne stvari. Navedene strategije pomažu u poticanju i razvijanju mnoštva kompetencija, znanja, vještina i sposobnosti, ali se pomoću njih djeca na stimulativan i poticajan način upoznaju i sa islamskim propisima, ahlakom i kulturom ponašanja, što predstavlja višestruku korist za odgoj i obrazovanje predškolske djece.

Svaka od opisanih igara u radu korisna je za poticanje i razvoj mnoštva kompetencija kod djece na predškolskom uzrastu, te sticanja znanja iz različitih oblasti, ali da bi se postigli bolji rezultati, potrebno je igre prilagoditi interesovanjima i uzrastu djece. Sa islamskog aspekta odgoja, igre se mogu dopuniti dodatnim sadržajem i materijalom, kako bi se što bolje iskoristile u odgoju djece i doprinijele razvijanju kompetencija, neophodnih za izgradnju cjelovite ličnosti djeteta.

²⁷ "Koje društvene igre predškolci najviše vole", preuzeto sa: www.najboljamamasvetu.com/.../koje-drustvene-igre-predskolc, 15.05.2018.

²⁸ "Koje društvene igre predškolci najviše vole", preuzeto sa: www.najboljamamasvetu.com/.../koje-drustvene-igre-predskolc, 15.05.2018.

Literatura

- Korkut, Besim (1989). Prevod Kur'ana, El-Kalem, Sarajevo.
- Knjige**
- Ebu Gudde, A. (2003). *Poslanik kao učitelj i njegovi metodi u podučavanju*, Novi Pazar: El-Kelimeh.
- Einon, D. (2003). *Rano učenje*. Novi Sad: Zmaj: Atlantis.
- El-Basri, H. (1989). *Čujem šum, prijatelja ne vidim*. Zagreb: Islamska zajednica.
- Franjić Radulović, J., *Čarobne riječi*, Priručnik za odgojitelje i učitelje. Zagreb: Naklada BoMboN.
- Hadžić, M i Jašević, N (ur., 1996). *Program odgojno-obrazovnog rada u islamski predškolskim ustanovama*. Sarajevo: El-Kalem.
- Pehar, L. (2005). *Predškolska pedagogija*, Radni materijal. Sarajevo: Filozofski fakultet u Sarajevu.
- Stevanović, M. (2001), *Predškolska pedagogija 2*. Tuzla: RS.
- Članci i internet izvori**
- “Edukativne igre za predškolce”, preuzeto sa: bo.ladyv.ru – Dom i porodica – Majčinstvo, 29.04.2019.
- “Predmatematičke vještine”, preuzeto sa: www.vrtic-remetinec.zagreb.hr/UserDocsImages/Logop/ matematika_web.pdf, 02.05.2019.
- Avramović, I. “Kroz igru do slova na predškolskom uzrastu”, preuzeto sa: Roditelji.me, 01.04.2019.
- “Igra je osnovni oblik aktivnosti”, preuzeto sa: www.sandrinkutak.com/p/ igra-je-osnovni-oblik-aktivnosti.ht, 04.05.2019.
- “Igre riječima iz čarobne teglice pametnice”, preuzeto sa: https://www.mamaklik.com/.../igre-rijecima-iz-carobne-teglice-pa., 05.05.2019.
- Islam & Zabava za djecu, preuzeto sa: https://bs-ba.facebook.com/islami-zabavazadjecu/, 10.02.2019.
- Rugovac, J. “Dječije Govorno stvaralaštvo”, preuzeto sa: www.academia.edu/9136631/Djecije_govorno_stvaralastvo_, 16.05.2019.
- “Koje društvene igre predškolci najviše vole”, preuzeto sa: www.najboljama-manasvetu.com/.../koje-drustvene-igre-predskolc, 15.05.2019.
- Suzić, N., “Uvod u predškolsku pedagogiju i metodiku”. dostupno na: http://www.academia.edu/4691056/Uvod_u_pred%C5%A1kolsku_pedagogiju, 28.04.2019.
- “Utjecaj igre na razvoj djeteta”, preuzeto sa: https://djecjivrticmedenjakk.hr>2016/02/26, 08.02.2019.
- “Zašto je važno da se vaše dijete igra”, preuzeto sa: www.vrtickockica.com/obrazovanje/saznajte-zasto-je-vazno-da-se-vase...igra/98, 12.04.2019.

الموجز

إمكانية تطبيق الألعاب وسيلة تعليمية وتربوية في التربية الدينية للصغار في رياض الأطفال

دينا سيامحوجيتش

يناقش البحث إمكانية تطبيق الألعاب وسيلة تعليمية وتربوية في التربية الدينية للصغار في رياض الأطفال. تم التركيز على تحليل إمكانية تطبيق الألعاب الخلاقة، مثل ألعاب الأدوار والتمثيل وألعاب الكلمات، والألعاب البناءة والألعاب ذات القواعد ألعاب الحركة والألعاب التعليمية والاجتماعية. ومن خلال المعالجة النظرية للمضمون والأمثلة تبين أنه بالإمكان تطبيق الألعاب في التربية الإسلامية للصغار في رياض الأطفال، وذلك من خلال تكوين الخصائص والمزايا الخلقية عند الأطفال، مما سيحفز استخدام المادة التربوية المناسبة للأطفال للتفكير بالدين ويساعدهم على اكتساب معارف جديدة. ويمكن لكل لعبة من الألعاب المعروضة أن تستخدم أساساً لتعليم الأطفال القيم العامة والدينية.

الكلمات الرئيسية: الألعاب، الاستراتيجيات التعليمية والتربوية، التربية في رياض الأطفال، التربية الدينية، الأطفال.

Summary

PERSPECTIVES OF APPLYING GAMES AS DIDACTIC AND METHODOLOGICAL STRATEGIES IN PRE-SCHOOL RELIGIOUS UPBRINGING OF CHILDREN

Dina Sijamhodžić-Nadarević, Mahira Šeko

The article discusses possibilities of using games as didactic and methodical strategies that are adequate in religious upbringing of children of pre-school age. The article focuses upon analysing perspectives of using creative games such as role games and drama performance, words games, constructive games with rules – movement games, didactic and social games. The article shows how content teaching and examples may be applied through the use of games in Islamic upbringing of children of pre-school age thus forming moral traits and character in children and that the use adequate educational materials will encourage children to think about the faith will help them to gain new information. Each of the listed games may serve as the ground for teaching children universal as well as particular religious values.

Key words: games, didactic and methodical strategies, preschool upbringing, religious upbringing, children